

**INFORMACJE BIURA MAŁOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ NA TEMAT
FUNKCJONOWANIA PODSTAWOWYCH RYNKÓW ROLNYCH,
PRAC ZARZĄDU I NOWYCH AKTÓW PRAWNYCH
DANE OPRACOWANO NA DZIEŃ 05.10.2015 r.**

RYNEK ZBÓŻ – WRZESIEŃ 2015 r.

Na rynku krajowym od początku września br. ceny zakupu większości rodzajów zbóż podstawowych powoli rosły. Wg danych ZSIR MRiRW w 4. tygodniu września za pszenicę konsumpcyjną płacono przeciętnie 669 zł/t – to o 0,5% więcej niż przed tygodniem, i o 1% więcej niż miesiąc wcześniej,

oraz w analogicznym okresie ubiegłego roku. Przeciętna cena zakupu pszenicy paszowej, w porównaniu z poprzednim tygodniem, wzrosła o 3% i ukształtowała się na poziomie 702 zł/t – 6% więcej niż przed miesiącem i o 13% więcej niż przed rokiem. Średnia cena żyta konsumpcyjnego wyniosła 523 zł/t. Żyto było więc droższe o 4% niż przed miesiącem, i o 3% od ceny notowanej tydzień wcześniej, oraz w odniesieniu do porównywalnego okresu w 2014 r. Cena zakupu jęczmienia paszowego ukształtowała się na poziomie 581 zł/t – wyższym o 1% niż w poprzednim tygodniu, o 2% niż przed miesiącem, i o 5% niż rok wcześniej. Średnia cena jęczmienia browarnego nie zmieniła się w stosunku do poprzedniego tygodnia, tj. 675 zł/t. Jednak była niższa o 1% w porównaniu do ceny sprzed miesiąca i o 6% niższa niż przed rokiem. Podobnie, średnia krajowa cena pszenżyta tak jak tydzień wcześniej wyniosła 570 zł/t. Zboże to było jednak o 4% droższe niż przed miesiącem i o 5% droższe niż we wrześniu 2014 r. Dalszy spadek cen odnotowano w zakupie kukurydzy. W dniach 21-27.09.2015 r. uzyskiwano za nią

średnio 626 zł/t – o 1% mniej niż tydzień wcześniej i o 8% mniej niż przed miesiącem. Jednocześnie kukurydza była 2% tańsza niż przed rokiem.

Sytuacja na rynkach światowych

Na giełdach zagranicznych również przeważały wzrosty cen zbóż. W notowaniu z 24.09.2015 r. (za FAPA) na giełdzie w USA średnia cena pszenicy SRW, Nr 2 była 5% wyższa niż przed tygodniem i wynosiła 199 USD/t, a cena pszenicy HRW, Nr 1 pozostała na poziomie sprzed tygodnia, tj. 169 USD/t. W tym czasie pszenica konsumpcyjna na giełdzie w Niemczech zdrożała o 3%, do 188 EUR/t, a we Francji – o 5%, do 160 EUR/t. Giełdowa cena jęczmienia paszowego we Francji ukształtowała się na poziomie 153 EUR/t, o 4% wyższym niż przed tygodniem, a w Niemczech – 178 USD/t, o 1% wyższym. W USA cena tego zboża wynosiła 120 USD/t i była o 3% niższa niż przed tygodniem. Przeciętna cena kukurydzy w USA w ciągu tygodnia wzrosła o 0,2%, do 165 USD/t. We Francji i w Argentynie cena tego zboża obniżyła się o 1% i wynosiła odpowiednio 152 EUR/t i 162 USD/t.

Krajowe ceny skupu zbóż		Cena zł/t [netto]
Zboża paszowe	Pszenica	657-702
	Żyto	517-532
	Jęczmień	574-581
	Owies	452-531
	Pszenżyto	563-570
Zboża konsumpcyjne	Pszenica	665-669
	Żyto	502-523
	Jęczmień	546-566
	Owies	504-507
Średnie ceny na małopolskich targowiskach [zł/t]	Pszenica	685-702
	Żyto	500-690
	Jęczmień	525-600
	Pszenżyto	600-713
	Owies	600-633
	Kukurydza	800-900

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

Notowania cen targowiskowych w Małopolsce		
	cena min. [zł/dt]	cena max. [zł/dt]
Pszenica	55,00 (Skała, Proszowice)	80,00 (Sucha B., Wadowice)
Żyto	45,00 (Skała)	100,00 (Sucha Beskidzka)
Jęczmień	48,00 (Proszowice)	80,00 (Sucha B., Krzeszowice)
Owies	40,00 (Skała)	70,00 (Sucha B., Wadowice)
Kukurydza	80,00 (Wolbrom)	100,00 (Krzeszowice)

Źródło: MODR Karniowice

RYNEK TRZODY CHLEWNEJ, ŻYWCA WOŁOWEGO I DROBIU – WRZESIEŃ 2015 r.

Po 4 tygodniach wzrostu cen trzody chlewnej, w 4. tygodniu września odnotowano ich spadek i taki trend utrzymywał się do końca miesiąca. W dniach 21–27.09.2015 r. w zakładach mięsnych, objętych monitoringiem ZSIR MRiRW, za żywca wieprzowy płacono przeciętnie po 4,64 zł/kg, o 2% taniej niż w poprzednim tygodniu, ale 6% drożej niż przed miesiącem. Jednocześnie cena ta była zbliżona do notowanej w analogicznym okresie 2014 r.

Ceny na małopolskich targowiskach:		
	prosięta [za parę]	tuczniaki [za kg]
Proszowice	300 - 330 zł	4,15 - 4,35 zł
Miechów	320 zł	4,20 - 4,30 zł
Wadowice	360 - 400 zł	—

Źródło: MOOR Karniowice

Klasa półtuszy wieprzowych wg SEUROP	Skup świń rzeźnych cena zakupu wg wagi żywej [w zł/kg]	
	POLSKA	REGION POŁUDNIOWO-WSCHODNI
S	4,54 - 4,73	4,53 - 4,70
E	4,46 - 4,64	4,45 - 4,63
U	4,24 - 4,45	4,16 - 4,34
R	3,90 - 4,10	3,81 - 3,98
O	3,48 - 3,70	3,36 - 3,50
P	2,77 - 3,14	2,89 - 3,30

Źródło: MRiRW - Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

Krajowa cena żywca wieprzowego klasy E, w przeliczeniu na walutę UE, ukształtowała się na poziomie 146,25 EUR/100 kg mps. Niższe niż w Polsce ceny świń rzeźnych tej klasy odnotowano w: Holandii, Danii, Belgii, Estonii i Irlandii. Średnio w UE cena zakupu świń rzeźnych klasy E wyniosła 147,19 EUR/100 kg. Cena ta była o 1% niższa niż tydzień wcześniej, ale o 4% wyższa niż przed miesiącem. W porównaniu z notowaniem sprzed roku trzoda chlewna w UE była o 3% tańsza.

W 4. tygodniu września br. na rynku krajowym odnotowano wzrost cen bydła. Przeciętna cena zakupu żywca wołowego wyniosła 5,92 zł/kg i była o 2% wyższa w odniesieniu do poprzedniego tygodnia oraz do ceny sprzed roku, i nieznacznie (o 2 gr/kg) wyższa niż miesiąc wcześniej.

Krajowe ceny bydła w handlu targowiskowym [zł/kg]	
cielęta 60-100 kg	8,25 - 12,00
młode bydło opasowe	5,25 - 6,80
krowy wybrakowane	3,50 - 4,80

Źródło: MRiRW - Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

Ceny (netto) zakupu bydła rzeźnego w ubojniach wg w.ż. [zł/kg]		
	w kraju	w makroregionie południowym
byki do 2 lat	6,71 - 6,86	6,75 - 6,88
byki pow. 2 lat	6,65 - 6,81	6,59 - 6,84
jałówki	6,07 - 6,11	6,18 - 6,21
krowy	4,37 - 4,42	4,40 - 4,45

Źródło: MRiRW - Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

W UE średnia cena zakupu bydła rzeźnego wyniosła 383,42 EUR/100 kg mps klasy R3 i była nieznacznie (o 0,15 EUR/100 kg) wyższa niż tydzień wcześniej oraz o 3% wyższa niż przed rokiem. Krajowa cena żywca wołowego klasy R3 w przeliczeniu na walutę unijną (311,97 EUR/100 kg) była wyższa niż: na Łotwie, w Rumunii, na Litwie, na Węgrzech i w Estonii.

W tym roku wrzesień w handlu drobiem był nietypowy. Na początku miesiąca popyt był duży, a ceny trzymały wysoki poziom. W połowie września stawki za kg tuszek wahały się od 5,80 do 6 zł. Za kurczaki na wolnym rynku można było dostać około 4 zł/kg. Nieco poniżej tego poziomu sprzedawane były brojlery zakontraktowane w umowach.

W drugiej połowie miesiąca nastąpił jednak spadek cen w skupie kurcząt. W 4 tygodniu września krajowe zakłady drobiarskie skupowały kurczęta brojlery przeciętnie po 3,57 zł/kg, o 3% taniej niż w poprzednim tygodniu, o 6% taniej niż przed miesiącem i o 3% taniej niż przed rokiem.

Cena skupu indyków od dwóch miesięcy jest stabilna. W analizowanym okresie za indyki w skupie płacono średnio 5,80 zł/kg – to zaledwie o 1 gr/kg więcej niż tydzień wcześniej, jednak o 2% mniej niż przed rokiem.

W 2015 r. w Polsce przybyło kurników i zauważalny jest wyraźny wzrost produkcji – w porównaniu do ub.r. dynamika produkcji drobiu osiągnęła 9%. Utrzymanie cen na obecnym poziomie możliwe jest dzięki eksportowi – już 40% naszego drobiu trafia za granicę.

RYNEK OWOCÓW I WARZYW – WRZESIEŃ 2015 r.

Tegoroczne zbiory owoców z drzew ocenia się na ok. 3,4 mln ton, tj. na poziomie niższym o ok. 6% od wyjątkowo wysokiej produkcji roku poprzedniego, jednak o ok. 35% więcej od średniej z lat 2006-2010. Owoców na drzewach jest bardzo dużo, lecz z powodu długotrwałej suszy nie osiągnęły odpowiednich rozmiarów. Ostateczna wysokość produkcji zależeć będzie od przebiegu pogody w ostatnich 2 – 3 tygodniach przed głównym zbiorem (odmian późniejszych).

Produkcję gruszek i śliwek ocenia się obecnie na poziomie o ok. 10% niższym od szacowanego w lipcu. Zbiory gruszek ocenia się na poniżej 70 tys. ton, natomiast śliwek na ok. 92 tys. ton. Szacunki te, podobnie jak w przypadku jabłek, mogą jeszcze ulec zwiększeniu, jeśli warunki pogodowe będą sprzyjały dorastaniu owoców.

Według danych MRiRW w ostatnim tygodniu września br. **jabłka przemysłowe** były skupowane przez spółdzielnie ogrodnicze w średniej cenie 0,47 zł/kg. W województwie małopolskim płacono 0,35 zł/kg, w łódzkim 0,42 zł/kg, w podkarpackim 0,50 zł/kg, a w mazowieckim i lubelskim 0,52 zł/kg. **Jabłka deserowe** skupowano w średniej cenie 1,32 zł/kg. W woj. łódzkim płacono 0,95 zł/kg, w woj. małopolskim 1,35-1,60 zł/kg, na Mazowszu 1,00 zł/kg, na Podkarpaciu 1,40–1,65 zł/kg. Dla porównania, w analogicznym okresie 2014 r. średnia cena skupu jabłek przemysłowych wynosiła 0,16 zł/kg, a jabłek deserowych 0,81 zł/kg.

Łączne zbiory warzyw gruntowych (wczesnych i późnych) szacuje się na niespełna 3,9 mln ton, tj. na poziomie zdecydowanie niższym od ubiegłorocznego (o ok. 16%). Największy spadek produkcji, w porównaniu do ub.r., przewiduje się dla warzyw kapustnych (o ponad 20%). Znacznie niższe niż w roku ubiegłym będą również zbiory ziemniaków – wg szacunku GUS zbiory wyniosą 6,2 mln ton, czyli o 19% mniej. Jest to głównie efekt niesprzyjających warunków termiczno-wilgotnościowych w okresie wegetacji ziemniaków. Narastający deficyt opadów, jak i również nierównomierny ich rozkład, lokalnie niekorzystnie wpływał na zawiązywanie bulw. Prognozuje się, że plony ziemniaków w tym roku będą niższe od zeszłorocznych (w 2014 r. średni plon wynosił 278 dt/ha) o 84 dt/ha, a więc o 30,2%. *Przedwinykowy szacunek głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych w 2015 r., można pobrać ze strony www.stat.gov.pl.*

W dniach 28-29.09.2015 r. w krajowych spółdzielniach ogrodniczych za kg **cebuli** płacono średnio 0,88 zł, podczas gdy w zakładach przetwórczych i chłodniach przeciętnie można było uzyskać 1,25 zł/kg cebuli obieranej. Na krajowych targowiskach, w ostatnich tygodniach września, cena za kg tego warzywa wahała się od 0,75 do 3 zł/kg.

W tym samym okresie **targowiskowa cena ziemniaków jadalnych** kształtowała się w przedziale 31,25 – 135 zł/dt. Najwięcej uzyskiwali sprzedający na targowiskach w woj. lubuskim i podlaskim – średnio 120 i 119 zł/dt. Powyżej 100 zł/dt płacono też na Mazowszu, Opolszczyźnie, w woj. pomorskim i warmińsko-mazurskim. W Małopolsce średnia cena wynosiła ok. 63 zł/dt.

Owoce / warzywa krajowe	Ceny hurtowe na rynkach krajowych	Ceny targowiskowe w Małopolsce
	[zł za kg]	[zł za szt.]
buraki ćwikłowe	0,60 - 1,20	0,40 - 2,20
cebula biała	0,80 - 2,00	0,58 - 2,20
kalafior (szt.)	2,00 - 4,00	2,00 - 4,00
kapusta biała (szt.)	1,50 - 3,00	2,00 - 4,50
marchew	1,10 - 1,80	0,60 - 2,20
ogórki gruntowe	1,00 - 3,00	1,50 - 3,00
papryka czerwona	2,50 - 4,00	2,00 - 6,00
pieczarki	5,50 - 6,00	5,50 - 7,50
pietruszka	3,00 - 5,40	3,20 - 6,50
pomidory	3,00 - 4,50	2,00 - 5,00
por	2,00 - 3,50 /kg	0,90 - 2,00 /szt.
rzodkiewka (pęczek)	0,60 - 1,40	0,70 - 1,50
sałata (szt.)	1,00 - 3,00	0,75 - 2,00
seler	3,00 - 4,50	2,20 - 5,90
ziemniaki jadalne	0,53 - 1,10	0,45 - 1,00
gruszki	1,75 - 3,50	2,50 - 5,00
jabłka	0,83 - 2,67	1,33 - 3,00
maliny	8,00 - 20,00	9,00 - 13,00
śliwki	1,50 - 3,00	1,75 - 3,50

Źródło: MRiRW - Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej, MODR Karniowice

AKTY PRAWNE, KTÓRE ZOSTAŁY OGŁOSZONE LUB WESZŁY W ŻYCIE

- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1289** Rozporządzenie MRiRW z dnia 4 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia choroby zakaźnej zwierząt, przeciwko której nie wykonuje się szczepień. Ogłoszono 02.09.2015 r., obowiązuje od 17.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1338** Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ogłoszono 09.09.2015 r., obowiązuje od 10.10.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1344** Rozporządzenie MRiRW z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie warunków i trybu przeprowadzania czynności kontrolnych w ramach PROW na lata 2014–2020. Ogłoszono 09.09.2015 r., obowiązuje od 10.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1346** Rozporządzenie RM z dnia 7 września 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR. Ogłoszono 09.09.2015 r., obowiązuje od 11.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1362** Rozporządzenie MRiRW z dnia 17 sierpnia 2015 r. w sprawie przekazywania przez agencje płatnicze jednostce koordynującej informacji niezbędnych do publikacji wykazu beneficjentów. Ogłoszono 11.09.2015 r., obowiązuje od 26.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1371** Rozporządzenie MRiRW z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego PROW na lata 2014–2020. Ogłoszono 11.09.2015 r., obowiązuje od 12.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1382** Obwieszczenie MRiRW z dnia 17 sierpnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków, jakie powinny spełniać podmioty, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi weterynaryjnymi wydawanymi bez przepisu lekarza, kryteriów klasyfikacji tych produktów oraz ich wykazu. Ogłoszono 14.09.2015 r., obowiązuje od 28.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1391** Rozporządzenie RM z dnia 2 września 2015 r. w sprawie udzielania i rozliczania dofinansowania kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji UE. Ogłoszono 15.09.2015 r., obowiązuje od 16.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1397** Rozporządzenie MRiRW z dnia 13 sierpnia 2015 r. w sprawie danych niezbędnych do właściwego monitorowania realizacji i ewaluacji PROW na lata 2014–2020. Ogłoszono 15.09.2015 r., obowiązuje od 30.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1414** Rozporządzenie MRiRW z dnia 4 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie. Ogłoszono 18.09.2015 r., obowiązuje od 19.09.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1415** Rozporządzenie MRiRW z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu, trybu, formy oraz terminów przekazywania przez agencje płatnicze danych finansowych i informacji jednostce koordynującej. Ogłoszono 18.09.2015 r., obowiązuje od 03.10.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1419** Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o ARR i organizacji niektórych rynków rolnych oraz niektórych innych ustaw. Ogłoszono 18.09.2015 r., obowiązuje od 03.10.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1429** Rozporządzenie MRiRW z dnia 17 sierpnia 2015 r. w sprawie wzoru formularza wykazu producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym, oraz sposobu jego przekazywania. Ogłoszono 21.09.2015 r., obowiązuje od 06.10.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1433** Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o kształtowaniu ustroju rolnego. Ogłoszono 21.09.2015 r., wejdzie w życie 01.01.2016 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1434** Ustawa z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw. Ogłoszono 21.09.2015 r., obowiązuje od 06.10.2015 r.
- Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1435** Rozporządzenie MRiRW z dnia 1 września 2015 r. w sprawie rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie świń w gospodarstwie. Ogłoszono 21.09.2015 r., obowiązuje od 22.09.2015 r.

ODPOWIEDZI NA INTERWENCJE SAMORZĄDU ROLNICZEGO

05.08.2015 r. samorząd rolniczy zwrócił się do MRiRW z prośbą o odpowiedź na pytania dotyczące poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego PROW 2014-2020, które wpłynęły do KRIR z wojewódzkich izb rolniczych. 4 września br. resort przesłał pismo w którym zawarte zostały odpowiedzi na 10 pytań – poniżej fragmenty pisma (pełna treść dostępna jest na www.mir.krakow.pl, INTERWENCJE z dn. 21-09-2015):

1. Czy będzie możliwość skorzystania z premii dla młodego rolnika, który prowadzi działalność rolniczą przez okres krótszy niż 5 lat i nie korzystał ze wsparcia dla młodych rolników w poprzednich naborach oraz nie korzystał z innych form wsparcia?

(...) Premię może otrzymać wyłącznie osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy, która rozpoczęła urządzanie gospodarstwa nie wcześniej, niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

2. Czy rolnicy, którzy złożyli wniosek w naborze w 2014 r. i do dnia dzisiejszego nie otrzymali decyzji będą mogli skorzystać z premii w obecnym naborze w 2015 r?

W przypadku gdy osobom zainteresowanym nie przyznano pomocy w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego PROW 2007-2013, mogą one złożyć wniosek o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego poddziałania (...), aby otrzymać premię muszą spełniać warunki przyznania pomocy określone ww. rozporządzeniu dotyczącym „Premii dla młodych rolników”.

3. Jeżeli rolnik zawarł umowę dzierżawy na rok 2015, w związku ze złożeniem wniosku w poprzednim naborze i pomoc nie została przyznana z uwagi na wyczerpanie limitu środków, to, czy jeśli rozwiąże tą umowę – będzie mógł złożyć wniosek w obecnym naborze?

(...) Aby rolnik spełnił warunek dostępu do pomocy w ramach tego poddziałania umowa dzierżawy nie może być zawarta dawniej niż w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy; niezależnie od tego, czy umowa taka zostanie następnie rozwiązana. Premia dla młodych rolników jest przeznaczona dla osób, które po raz pierwszy rozpoczynają prowadzenie gospodarstwa rolnego.

4. Czy uzyskaną premię młody rolnik będzie mógł przeznaczyć na zakup ziemi lub stada podstawowego?

Zgodnie z § 6 ust. 6 pkt 2 lit a) ww. rozporządzenia, biznesplan zawiera koncepcję rozwoju gospodarstwa, w tym inwestycje w środki trwałe o szacunkowej wartości równej co najmniej kwocie stanowiącej 70% kwoty pomocy. Wnioskodawca może przewidzieć biznesplanie różne działania przyczyniające się do rozwoju jego gospodarstwa, w tym np.: zakup ziemi lub stada podstawowego. Szczegółowe informacje dotyczące zasad przyznawania premii w 2015 odnośnie zakupu ziemi oraz zwierząt znajdują się na informacji zawartej na stronie internetowej ARiMR w zakładce: „Młodzi rolnicy pytają o zasady roku ARiMR odpowiada”.

5. Jeśli młody rolnik będzie w przyszłości przejmował gospodarstwo w całości, a w tej chwili przejmuje część do spełnienia kryteriów naboru – czy będzie kolidowało to z przejściem gospodarstwa w całości?

(...) Spełnienie warunku (posiadania gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego) jest weryfikowane na etapie przyznawania pomocy, na podstawie m.in. informacji zawartych w dokumentach aplikacyjnych, przy czym przejście gospodarstwa wskazanego w biznesplanie powinno nastąpić najpóźniej w terminie 9 miesięcy od dnia otrzymania decyzji o przyznaniu pomocy. W takim przypadku punkty z tytułu przejmowania gospodarstwa w całości mogą być przyznane. Natomiast przepisy (...) nie zabraniają powiększania gospodarstwa rolnego po otrzymaniu premii, w trakcie realizacji biznesplanu.

6. Czy będzie honorowana księgowość FADN?

Beneficjent prowadzący rachunkowość w ramach FADN spełnia warunek prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie.

7. Przy składaniu wniosku rolnik zadeklarował w biznesplanie, że uzupełni wykształcenie. Czy uzyska w tej pozycji punkt?

(...) punkty przyznaje się, jeżeli osoba fizyczna posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

8. Czy informacja z 6 ust. 2 pkt 2) lit. a) o udziale w szkoleniach powinna być udokumentowana, w jaki sposób i ile młody rolnik ma czasu, by złożyć stosowane dokumenty?

(...) Beneficjent powinien zrealizować działania, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 5 oraz § 6 ust. 2 pkt 2,

w terminie przewidzianym w biznesplanie, lecz nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy. Potwierdzeniem odbytego szkolenia musi być stosowny dyplom, certyfikat, świadectwo, zaświadczenie itp. (...) dokumenty te są dołączane do wniosku o płatność drugiej raty pomocy, który składa się po realizacji biznesplanu, jednak nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

9. Jak rozumieć informacje z 6 ust. 2 pkt 2) lit. d) o prowadzeniu działań w zakresie przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie?

(...) Pod pojęciem „przygotowania do sprzedaży produktów rolnych” należy rozumieć czynności lub zabiegi, które mają na celu przygotowanie plonów do sprzedaży na rynek pierwotny. Czynności przygotowujące mogą wpływać na poprawę jakości lub lepszą prezentację oferowanego produktu, jednakże nie mogą wpływać w sposób znaczący na zmianę ich charakteru. Do wyżej wymienionych czynności można zaliczyć m.in.: czyszczenie plodów rolnych, sortowanie, odkażanie, usuwanie liści, woskowanie owoców, suszenie nasion itp. Należy zaznaczyć przy tym, iż wszelkiego rodzaju zabiegi, które zmieniają charakter produktu pierwotnego, nie mogą zostać uznane za przygotowanie produktów do sprzedaży, bowiem produkt finalny jest inny niż produkt pierwotny. W takim przypadku, mówimy o „przetwarzaniu produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie”.

10. Co oznaczają terminy „organizacja produkcji” i „innowacyjny produkt” w 16 ust. 2 pkt 5) lit. b)?

(...) Działan o charakterze innowacyjnym nie można skatalogować. Zgodnie bowiem z obowiązującymi międzynarodowymi standardami badań OECD „innowacja to wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem”. W odniesieniu do gospodarstw rolnych premiować można innowację:

- **produktową** – polegającą na wprowadzeniu nowego produktu czy usługi lub znaczącego ich ulepszenia w odniesieniu do cech lub przeznaczenia;
- **procesową** – dotyczącą wprowadzenia nowych metod produkcji czy dostaw lub ich znaczącego ulepszenia;
- **organizacyjną** – dotyczącą wprowadzenia nowych sposobów organizacji działalności gospodarstwa, organizacji miejsca pracy czy kształtowania relacji z otoczeniem.

Należy jednak zauważyć, że zastosowanie nowoczesnej technologii w jednym gospodarstwie może zostać uznane za innowacyjne, podczas gdy te same technologie stosowane od pewnego czasu w innym gospodarstwie innowacją już nie będą. Zatem punkty w tym obszarze nadawane będą w sposób zindywidualizowany.

20.08.2015 r. Zarząd KRIR poprosił o wyjaśnienie jak ARiMR będzie traktować rolników, którzy ze względu na panującą suszę nie będą mogli w terminie do dnia 20 sierpnia wysiać polonów ścierniskowych, a tym samym wywiązać się z obowiązku „zazielenienia”. W piśmie z dn. 03.09.2015 r. MRiRW informuje (pełna treść dostępna jest na www.mir.krakow.pl, INTERWENCJE z dn. 07-09-2015):

Od 2015 r. w ramach zazielenienia gospodarstwa posiadające powyżej 15 ha gruntów ornych zobowiązane są do przestrzegania wymogu utrzymania obszarów proekologicznych. W Polsce (...) jako obszar EFA może być deklarowany m.in. międzyplon ścierniskowy wysiany w postaci mieszanki (utworzony z co najmniej dwóch gatunków roślin z następujących grup roślin uprawnych: zbóż, oleistych, pastewnych, bobowatych drobnonasiennych, bobowatych grubonasiennych oraz miododajnych, z wyjątkiem mieszanki złożonej z samych gatunków zbóż), dla którego zostały określone następujące terminy: ♦ wysiewu – od dnia 1 lipca do dnia 20 sierpnia; ♦ utrzymania na polu – co najmniej do dnia 1 października. Za niewypełnienie wymogu utrzymania obszarów proekologicznych, czyli np. brak międzyplonu w określonym terminie, na rolnika może zostać nałożona sankcja w postaci pomniejszenia otrzymywanych płatności.

Jeżeli rolnik nie może wysiać mieszanki w terminie do dnia 20 sierpnia, w celu realizacji praktyki zazielenienia (...) może dokonać zmiany elementu EFA np. na międzyplon ozimy. Możliwa jest również zmiana gatunku roślin wysiewanych w mieszankach w międzyplonie ścierniskowym lub ozimym oraz zamiana działki, na której będzie utrzymywany obszar EFA. Zmiany te są możliwe przy spełnieniu następujących warunków:

- wyłącznie do wysokości odsetka powierzchni zadeklarowanej jako EFA we wniosku o przyznanie płatności na 2015 r. (np. jeśli beneficjent zadeklarował 5% EFA, zmiana jest możliwa do osiągnięcia 5%);

➤ tylko w ramach działek będących w posiadaniu rolnika, zadeklarowanych przez z niego we wniosku o przyznanie płatności za 2015 r.;

➤ zmiana może być dokonywana w zakresie wszystkich rodzajów elementów EFA.

Rolnik, który dokonał zmiany elementu proekologicznego, powinien poinformować kierownika biura powiatowego ARiMR o tej zmianie, poprzez złożenie zmiany do wniosku o przyznanie płatności wraz z oświadczeniem o powierzchni obszarów proekologicznych. Złożenie ww. dokumentów spowoduje dostosowanie wniosku o przyznanie płatności do „faktycznej sytuacji” oraz nie będzie skutkowało nałożeniem kar administracyjnych związanych ze złożeniem zmiany po terminie lub brakiem realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych. Przedmiotowa zmiana może zostać złożona w każdym momencie od dnia złożenia wniosku do dnia wydania decyzji, chyba że organ powiadomił wcześniej beneficjenta o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu lub o jakichkolwiek niezgodnościach we wniosku o przyznanie płatności.

Niezależnie od powyższego, jeżeli rolnik nie mógł wykonać zobowiązań związanych z utrzymaniem obszarów proekologicznych, w wyniku zaistnienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, powinien powiadomić kierownika biura powiatowego ARiMR o zaistnieniu takich okoliczności i złożyć dowody potwierdzające ich wystąpienie. Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. In formację o zaistnieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności wraz z dowodami potwierdzający mi ich wystąpienie należy złożyć w terminie 15 dni od dnia, w którym rolnik będzie miał taką możliwość.

W przypadku potwierdzenia przez kierownika biura powiatowego ARiMR wystąpienia siły wyższej, nie stosuje się kar administracyjnych z tytułu zaniechania realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych (...). Ponadto część rolników, którzy nie zdążyli dokonać terminowego wysiewu międzyplonu ścierniskowego, może posiadać w gospodarstwie więcej obszarów EFA niż wymagane 5%. (...) Wówczas, w przypadku kontroli na miejscu rolnik ma możliwość, wskazania innych elementów EFA, które posiada w gospodarstwie, w celu skompensowania nieobsianej powierzchni międzyplonu.

09.09.2015 r. samorząd rolniczy zwrócił się do MRiRW z wnioskiem o podwyższenie stawek dopłat do powierzchni upraw obsianych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany. W odpowiedzi MRiRW poinformowało (skan pisma z dn. 29.09.2015 r. na www.mir.krakow.pl, INTERWENCJE z dn. 02-10-2015):

W 2016 r. planuje się wprowadzić stawkę bazową z mnożnikiem wynoszącym 1 x dla zbóż, 1,6 x dla roślin strączkowych oraz 5 x dla ziemniaków. Dopłaty do powierzchni obsianej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany jesienią 2015 r. oraz wiosną 2016 r. zostaną udzielone zgodnie z nowymi zasadami, według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów, które zostanie wydane do 30 września 2016 r. W związku z powyższym na obecnym etapie nie jest możliwe udzielenie precyzyjnej informacji o wysokości stawek dopłat.

10.09.2015 r. samorząd rolniczy wystąpił do Prezes Rady Ministrów oraz ministra rolnictwa, o co najmniej 2-tygodniowe wydłużenie terminu określonego na 30 września br. na składanie przez rolników wniosków o pomoc „suszą” do ARiMR: „(...) W wielu regionach kraju, komisje szacujące straty nie są w stanie udać się na pola wszystkich, zgłaszających starty rolników, zwłaszcza, że do większości gospodarstw komisja udaje się już kolejny raz, z powodu ciągłych zmian przez IUNG w Puławach sposobu szacowania strat i wydawania przez resort rolnictwa nowych instrukcji. Termin 30 września na złożenie wniosków do ARiMR jest nierealny do spełnienia dla wielu komisji oraz dla rolników, którzy bez protokołu komisji nie mogą złożyć wniosku.”

W odpowiedzi na powyższy wniosek resort rolnictwa poinformował, że przepisy rozporządzenia RM z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz.U. poz. 187 z późn.zm.) jednoznacznie wskazują, iż wnioski należy złożyć do 30 września br. i że obecnie nie przewiduje się wydłużenia terminu ich składania (skan pisma MRiRW z dn. 21.09.2015 r. na www.mir.krakow.pl, INTERWENCJE z dn. 22-09-2015):

23.09.2015 r. Zarząd KRiR wystąpił do Prezesa KRUS z prośbą o skrócenie obowiązującej 30-dniowej procedury wydawania decyzji oraz zaświadczeń o podleganiu ubezpieczeniu w KRUS i spowodowanie, aby oddziały i placówki terenowe KRUS wydawały zaświadczenia w dniu złożenia wniosku, tym młodym rolnikom, którzy chcą skorzystać z pomocy w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” z PROW 2014–2020. W odpowiedzi KRUS poinformował:

(...) Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rolników we wrześniu br. zobowiązano jednostki Kasy do niezwłocznego wydawania zaświadczeń osobom ubiegającym się o dofinansowanie dla młodych rolników. W przypadku osób nieobjętych ubezpieczeniem społecznym rolników zgłaszających się po zaświadczenie, warunkiem koniecznym do wydania zaświadczenia przez KRUS jest posiadanie przez jednostkę organizacyjną Kasy kompletu dokumentów niezbędnych do podjęcia rozstrzygnięcia o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników (skan pisma KRUS z dn. 29.09.2015 r. na www.mir.krakow.pl, INTERWENCJE z dn. 01-10-2015).

INTERWENCJE SAMORZĄDU ROLNICZEGO OCZEKUJĄCE NA ODPOWIEDŹ

29.09.2015 r., Zarząd KRIR wystąpił do ministra rolnictwa z wnioskiem o wprowadzenie korekty do „Programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w 2015 r. suszy”.

Zgłoszona uwaga dotyczy nieścisłości pomiędzy zapisami zawartymi w załączniku do uchwały rady ministrów z dn. 31.08.2015 r. nr 147/2015, a tymi w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z dnia 7 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 577, z późn. zm.). (...) katalog upraw zawartych w ustawie nie obejmuje wszystkich „upraw rolnych z wyłączeniem łąk i pastwisk”, o których mowa w załączniku do ww. uchwały RM. Między innymi brakuje tu roślin takich jak koniczyna, lucerna czy zioła. Zatem, skoro przepisy prawa nie nakładają na rolników obowiązku ubezpieczenia takich upraw (...), to rolnicy nie mogą być karani, w razie wystąpienia suszy, pozbawieniem ich 50% pomocy dla całego gospodarstwa (www.mir.krakow.pl, INTERWENCJE z dn. 30-09-2015).

OPINIE I UWAGI SAMORZĄDU ROLNICZEGO

18.09.2015 r. samorząd rolniczy przekazał opinię do projektu rozporządzenia MRiRW zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu. Samorząd rolniczy wniósł uwagę do § 15a ust.1 projektu rozporządzenia zmieniającego ww. rozporządzenie, stanowczo nie zgadzając się z propozycją, aby rolnicy, którzy zostali wytypowani do kontroli na miejscu, byli dodatkowo karani niemożnością uzyskania zaliczki na poczet płatności bezpośrednich. Szczegóły na www.mir.krakow.pl, INTERWENCJE z dn. 28-09-2015.

AKTUALNOŚCI

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

➔ Zmiana ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Od dnia 10 lipca br. weszła w życie zmiana ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, na podstawie której:

- 1) zapewniono producentom owoców i warzyw dostęp do ubezpieczeń z dopłatami z budżetu państwa do składek ubezpieczenia w przypadku stosowana przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych w wysokościach wyższych niż 6% sumy ubezpieczenia upraw,
- 2) podwyższono z 50% do 65% wysokość dopłat z budżetu państwa do składek z tytułu ubezpieczenia upraw i zwierząt gospodarskich.

Uwolnienie granicznej stawki taryfowej w odniesieniu do warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych powinno wpłynąć na zwiększenie powierzchni tych upraw rolnych objętych ochroną ubezpieczeniową. W przypadku ustalenia przez rolnika z zakładem ubezpieczeń składki ubezpieczenia z uwzględnieniem stawki taryfowej dla upraw warzywniczych lub sadowniczych w wysokości powyżej 6% sumy ubezpieczenia, rolnik otrzyma dopłatę do składki wyliczonej przy zastosowaniu wysokości stawki taryfowej stanowiącej 5% sumy ubezpieczenia, natomiast część składki wyliczonej z zastosowaniem stawki taryfowej powyżej 6% zapłaci rolnik we własnym zakresie.

Ponadto, we wrześniu do Sejmu trafił poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, który ma na celu zwiększenie powszechności ubezpieczeń upraw rolnych poprzez zobowiązanie zakładów ubezpieczeń do sprzedaży ubezpieczeń pakietowych.

Zmiana ustawy zapewni dostęp do ubezpieczeń z dopłatami z budżetu państwa do składek ubezpieczenia w przypadku stosowania przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych w wysokości wyższej niż 10% sumy ubezpieczenia upraw i zwierząt gospodarskich w przypadku umów ubezpieczenia zawierających pakiet ryzyk, a tym samym zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Dodatkowo w projekcie ustawy zaproponowano, aby rolnicy płacili składki z należnych im płatności bezpośrednich na podstawie cesji na rzecz zakładów ubezpieczeń. Oznaczało by to, że ARiMR przekazywałby kwotę odpowiadającą wysokości składek z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego upraw do zakładu ubezpieczeń. Proponuje się również, aby projektowana ustawa weszła w życie od dnia 15 marca 2016 r., tj. równolegle z naborem wniosków o dopłaty bezpośrednie. *Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem znajduje się na stronie www.mir.krakow.pl, PROJEKTY AKTÓW PRAWNYCH z dn. 05.10.2015.*

➤ **30 września ARiMR zakończyła przyjmowanie wniosków o pomoc „suszową”**

W zakończonym naborze rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane tegoroczną suszą, złożyli 166,5 tys. wniosków, w których ubiegają się o przyznanie pomocy w wysokości 649,4 mln zł. W związku z tym ARiMR, po otrzymaniu wszystkich wniosków oraz ich rozpatrzeniu, będzie musiała zastosować tzw. współczynnik redukcji, aby określić wysokość stawki.

➤ **Planowane stawki płatności bezpośrednich na 2015 r.**

W związku z opublikowaniem kursu wymiany, po którym przeliczane będą płatności bezpośrednie za 2015 r. (**4,2448 zł za 1 EUR**) w MRiRW opracowane zostały projekty rozporządzeń określających stawki poszczególnych płatności. W projektowanych rozporządzeniach stawki zostały określone w następującej wysokości:

- jednolita płatność obszarowa – 453,70 zł/ha
- płatność za zazielenienie – 304,31 zł/ha
- płatność dla młodego rolnika – 258,97 zł/ha
- płatność dodatkowa – 171,73 zł/ha
- płatność do bydła – 261,37 zł/szt.
- płatność do krów – 314,28 zł/szt.
- płatność do owiec – 116,56 zł/szt.
- płatność do kóz – 77,80 zł/szt.
- płatność do roślin wysokobiałkowych – 422,00 zł/ha
- płatność do chmielu – 2 336,53 zł/ha
- płatność do ziemniaków skrobiowych – 1 408,40 zł/ha
- płatność do buraków cukrowych – 2 151,01 zł/ha
- płatność do pomidorów – 4 340,57 zł/ha
- płatność do owoców miękkich – 919,05 zł/ha
- płatność do lnu – 414,09 zł/ha
- płatność do konopi włóknistych – 572,49 zł/ha
- płatność do tytoniu – ‘Virginia’ – 4,76 zł/kg
- płatność do tytoniu – pozostały tytoń – 3,32 zł/kg

➤ **Zaliczki na poczet płatności bezpośrednich w 2015 r.**

W celu złagodzenia niekorzystnych skutków suszy, w 2015 r. będą wypłacane zaliczki na poczet płatności bezpośrednich. Zaliczki, w wysokości 50%, będą wypłacane na poczet jednolitej płatności obszarowej, płatności dodatkowej, płatności do roślin wysokobiałkowych oraz płatności do owoców miękkich. Biorąc pod uwagę planowane stawki wyżej wymienionych form wsparcia, płatności zaliczkowe w kampanii 2015 r. wyniosą:

- ok. 227 zł/ha w przypadku jednolitej płatności obszarowej,
- ok. 86 zł/ha w przypadku płatności dodatkowej,
- ok. 211 zł/ha w przypadku płatności do roślin wysokobiałkowych oraz
- ok. 460 zł/ha w przypadku owoców miękkich (truskawek i malin).

Zaliczki wypłacane będą w okresie od 16 października do 1 grudnia 2015 r. Przyznawane będą z urzędu (nie jest potrzebny dodatkowy wniosek), na terytorium całego kraju.

Zaliczki będą wypłacane rolnikom, którzy nie zostali objęci kontrolami na miejscu i do których nie mają zastosowania zmniejszenia, wykluczenia i inne kary administracyjne oraz odliczenia, o których mowa w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI i MODERNIZACJI ROLNICTWA

- 17 września br. Prezes ARiMR ogłosił termin przyjmowania wniosków o przyznanie pomocy oraz zasady udzielania wsparcia na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” finansowanego z budżetu PROW 2014 - 2020.

ARiMR będzie przyjmowała wnioski o przyznanie pomocy od 19 października do 17 listopada 2015 r. Wsparcie będzie można otrzymać na inwestycje związane z:

- rozwojem **produkcji psiań** – maksymalne dofinansowanie wynosi 900 tys. zł;
- rozwojem **produkcji mleka krowiego** – wysokość wsparcia może wynieść 500 tys. zł;
- rozwojem **produkcji bydła mięsnego** – wypłacona pomoc nie może przekroczyć 500 tys. zł.

O pomoc mogą ubiegać się rolnicy posiadający gospodarstwa, których wielkość ekonomiczna mieści się w przedziale od 10 tys. euro do 200 tys. euro. Wyjątek od tej reguły stanowią rolnicy, którzy będą wspólnie składać wniosek o przyznanie dofinansowania na inwestycje w „Modernizację gospodarstw rolnych”. Wówczas łączna wielkość ekonomiczna należących do nich gospodarstw musi wynieść co najmniej 15 tys. euro, a w roku w którym zostanie złożony przez nich wniosek o wypłatę ostatecznej płatności, gospodarstwo każdego z nich osiągnie wielkość ekonomiczną przynajmniej 10 tys. euro.

ARiMR wypłaca rolnikom wsparcie w postaci dofinansowania poniesionych przez nich kosztów na realizację danej inwestycji. Poziom dofinansowania wynosi standardowo 50% poniesionych kosztów kwalifikowanych. Może on być wyższy i wynieść 60%, ale tylko w przypadku gdy o pomoc ubiega się młody rolnik lub gdy wniosek o wsparcie składa wspólnie kilku rolników.

Wnioski o przyznanie pomocy przyjmują oddziały regionalne ARiMR właściwe ze względu na miejsce realizacji inwestycji. Można je również złożyć za pośrednictwem biura powiatowego ARiMR, należącego do takiego OR. Dokumenty aplikacyjne można składać osobiście, przez upoważnioną osobę lub przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej. W przypadku osób wspólnie wnioskujących, wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym ARiMR właściwym ze względu na położenie gospodarstw osób wspólnie wnioskujących, przy czym jeżeli gospodarstwa tych osób są położone na obszarze więcej niż jednego województwa, wniosek składa się w tym województwie, w którym jest położona największa część tych gospodarstw.

Wnioski zostaną poddane ocenie punktowej. Suma uzyskanych punktów będzie decydowała o kolejności przysługiwania pomocy. Pod uwagę będą brane m.in. wzrost liczby zwierząt w gospodarstwie, których wsparcie dotyczy, to czy rolnik uczestniczy w unijnym systemie jakości, czy ma nie więcej niż 40 lat oraz czy inwestycja, którą będzie realizował służy ochronie środowiska naturalnego. ARiMR przygotowuje w ramach każdego naboru dwie listy określające kolejność przysługiwania pomocy. Jedną dla rolników z województwa mazowieckiego, a drugą dla rolników z pozostałych województw. Zostaną one podane do publicznej wiadomości przez Prezesa ARiMR w ciągu 90 dni od zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

Więcej informacji na stronie www.arirm.gov.pl oraz www.mir.krakow.pl, **AKTUALNOŚCI** z dn. 17-09-2015.

INFORMACJE AGENCJI RYNKU ROLNEGO

- ARR ogłosiła nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” objętego PROW na lata 2014-2020.

Wnioski można składać w dniach od 1 grudnia 2015 r. do 29 stycznia 2016 r. w oddziale terenowym Agencji Rynku Rolnego, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wnioskodawcy.

Pomoc przyznawana jest rolnikowi aktywnemu zawodowo, który uczestniczy w systemach jakości, wytwarza produkty, przeznaczone bezpośrednio lub po przetworzeniu do spożycia przez ludzi oraz spełnia określone warunki. Aby skorzystać z pomocy należy wytwarzać produkty:

- a) których nazwy zostały wpisane do rejestru gwarantowanych tradycyjnych specjalności lub rejestru chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych, lub
- b) objęte systemem rolnictwa ekologicznego, lub
- c) objęte systemem ochrony nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych wyrobów winiarskich, lub
- d) integrowanej produkcji roślin, lub
- e) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Jakość Tradycja”, lub
- f) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Meat Program”, lub
- g) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Pork Quality System”, lub
- h) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Assurance for Food Products” – „Tuszki, elementy i mięso z kurczaka, indyka i młodej polskiej gęsi owsianej”, lub
- i) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Assurance for Food Products” – „Kulinarne mięso wieprzowe”, lub
- j) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Assurance for Food Products” – „Wędliny”.

Formularze wniosków, szczegółowe informacje nt. warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej dostępne są na stronie internetowej www.arr.gov.pl oraz w siedzibach OT ARR.

INFORMACJE KRUS

☞ W związku z ogłoszeniem przez GUS komunikatu o wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale 2015 r., które wyniosło 3.854 zł 88 gr, od 1 września 2015 r. zmieniły się kwoty przychodu decydujące o zmniejszeniu lub zawieszeniu emerytur i rent. Wynoszą one:

- 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia 2.698 zł 50 gr (dot. emerytur/rent rolniczych z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych)
- 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia 5.011 zł 40 gr (dot. emerytur/rent rolniczych z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych)

☞ 31 października 2015 r. upływa ustawowy termin uregulowania należnych składek za IV kwartał.

Rada Ubezpieczenia Społecznego Rolników ustaliła kwotę **miesięcznej składki** na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w IV kwartale 2015 r. w wysokości **42,00 zł** za każdą osobę podlegającą temu ubezpieczeniu. Osoby objęte wymienionym ubezpieczeniem na wniosek w ograniczonym zakresie opłacają 1/3 pełnej składki, tj. 14 zł.

Podstawowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (stanowiąca 10% emerytury podstawowej obowiązującej w ostatnim miesiącu poprzedniego kwartału) w IV kwartale 2015 r. stanowić będzie 10% obowiązującej w czerwcu br. emerytury podstawowej (880,45 zł)., tj. 88 zł.

Osoby ubezpieczone w gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych użytkowników rolnych opłacają składkę podstawową i dodatkową miesięczną składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe, wynoszącą w IV kw. 2015 r.:

- 12% emerytury podstawowej, tj. 106,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych do 100 ha przeliczeniowych;
- 24% emerytury podstawowej, tj. 211,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych;
- 36% emerytury podstawowej, tj. 317,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych;
- 48% emerytury podstawowej, tj. 423,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 300 ha przeliczeniowych.

POZOSTAŁE INFORMACJE

- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie przypomina o obowiązku rejestracji działalności rolniczej polegającej m.in. na produkcji oraz wprowadzaniu żywności do obrotu na placu targowym.

Wnioski należy składać do właściwych państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych dla miejsca działalności rolniczej. Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie (ul. Makuszyńskiego 9) obsługuje 2 powiaty – Miasto Kraków i powiat krakowski obejmujący 17 gmin.

Nie złożenie wniosku, co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności, zagrożone jest karą pieniężną w wysokości od 1 000 zł do 5 000 zł. Nie ma obowiązku rejestracji dla żywności produkowanej, przetwarzanej i przechowywanej w gospodarstwie domowym na potrzeby własne oraz do własnego spożycia w tym gospodarstwie. Istnieją dwa rodzaje wniosków:

- 1) **wniosek o wpis do rejestru zakładów** – składają rolnicy prowadzący działalność w zakresie:
  - a) dostaw bezpośrednich (produkcja małych ilości surowców do konsumenta lub lokalnego zakładu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta, np. sprzedaż przez rolnika małej ilości produktów rolnych na targu),
  - b) gospodarstw agroturystycznych, oraz
  - c) produkcji pierwotnej (oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych bez prowadzenia sprzedaży, w tym zbiory, dojenie i hodowlę zwierząt gospodarskich przed ubojem. Oznacza także łowiectwo i rybołówstwo oraz zbieranie runa leśnego).
- 2) **wniosek o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów** – składają pozostałe osoby zobowiązane do składania takich wniosków.

Rejestracja (zatwierdzanie i/lub wpis zakładów) odbywa się poprzez złożenie wniosku na urzędowym formularzu dostępnym na stronie: http://www.krakow.psse.alte.pl/index.php?id_kat=36 lub bezpośrednio w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Szczegółowa procedura rejestracji podana została na stronie internetowej BIP PPIS w Krakowie. Informację można też uzyskać w pod nr tel.: (12) 417-24-24 wew. 143, 155, 158, 151, 143, 126, 142, 146.

- 9 września ukazał się „Raport o stanie rolnictwa ekologicznego w Polsce w latach 2013-2014”.

W „Raporcie” znajdują się dane statystyczne w zakresie liczby producentów, powierzchni użytków rolnych i produkcji ekologicznej, a także informacje między innymi o: przepisach prawa (krajowych i UE), systemie nadzoru, kontroli oraz certyfikacji w rolnictwie ekologicznym. Dane statystyczne zostały opracowane i przygotowane w skali kraju, jak i z podziałem na poszczególne województwa. Publikacja jest dostępna na stronie www.ijhar-s.gov.pl.

Z PRAC ZARZĄDU I BIURA MIR – WRZESIEŃ 2015

- 1) We wrześniu odbyły się dwa **posiedzenia Zarządu MIR** – 8 i 23 września 2015 r.
- 2) Od połowy sierpnia do końca września delegaci i pracownicy MIR uczestniczyli w **komisjach szacujących szkody powstałe w efekcie długotrwałej suszy**.
- 3) Kontynuowaliśmy **monitoring zgłoszeń szkód** powstałych na obszarze naszego województwa w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym przede wszystkim spowodowanych przez suszę. Wg informacji na dzień 01.10.2015 r. do małopolskich gmin wpłynęły zgłoszenia szkód z 1 860 gospodarstw, z czego w 1 484 przypadkach były to szkody spowodowane przez suszę. Łączna powierzchnia zgłaszanych szkód suszowych oszacowana została na ok. 6 370 ha. Najwięcej zgłoszeń wpłynęło w gminach: Radgoszcz i Podegrodzie.

Na stronie internetowej www.mir.krakow.pl znajduje się zakładka **SZKODY**, w której zamieszczamy wszystkie informacje dotyczące zarówno szkód łowieckich jak i tych powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

4) Przeprowadziliśmy kolejny **przetarg na budowę** budynku w Tarnowie. 05.10.2015 r. komisja przetargowa dokonała ostatecznej oceny ofert. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę F.H.U. NEOBUD z Rożnowa.

5) **Realizacja projektów:**

Do końca sierpnia realizowano dostawy wapna dla rolników, którzy przystąpili do projektu „*Wapnowanie gleb zdegradowanych w wyniku powodzi w latach 2009-2013 w wybranych miejscowościach powiatów: krakowskiego, proszowickiego i miechowskiego w województwie małopolskim*”. Rolnicy, którzy otrzymali dotację zobowiązani byli do wykonania zabiegu sanitacji gleb do 30.09.2015 r.

6) **Współpraca zagraniczna:**

08.09.2015 r. w biurze Małopolskiej Izby Rolniczej gościła grupa 28 uczniów, wraz z nauczycielami, ze szkoły z Côte St. André z regionu Rhône-Alpes.

25-27.09.2015 r. – grupa rolników z powiatu krakowskiego i wielickiego uczestniczyła w wyjeździe studyjnym na Litwę.

17-18.09.2015 r. – w Lyonie (Francja) odbyło się spotkanie robocze Komitetu Sterującego, podczas którego omawiano zakres współpracy pomiędzy Małopolską a regionem Rhône-Alpes. W spotkaniu uczestniczył prezes MIR R. Czaicki.

28.09–01.10.2015 r. odbył się wyjazd studyjny do Francji (Region Rhône-Alpes) dotyczący funkcjonowania sieci Natura 2000. W składzie 8-osobowej grupy wydelegowanej przez MIR znaleźli się małopolscy rolnicy, oraz przedstawiciele RDOŚ, ARiMR oraz UM w Zatorze.

Trwają przygotowania do wyjazdu delegacji rolników z Małopolski na Konkurs Międzynarodowego Chłopa Roku w Pontarlier 21-26 października br. (Dep. Doubs we Francji), oraz w ramach wymiany doświadczeń młodych rolników z Małopolski i z Regionu Rhône-Alpes – 26-29 października br.

7) **Działalność organizacyjna:**

MIR we współpracy z PTR i GR Przyborów zorganizowała „Małopolski Piknik Rybacki”, który odbył się 12 i 13 września br. na terenie Tarnowskiej Ostoi Konia Polskiego w Klikowej k. Tarnowa.

8) **Spotkania i konferencje**, w których uczestniczyli członkowie Zarządu, delegaci oraz dyrektor MIR:

03.09.2015 r. w MUW odbyło się spotkanie poświęcone programowi pomocy rządowej dla rolników poszkodowanych przez suszę, na które wicewojewoda Małopolski zaprosił przedstawicieli organizacji rolniczych oraz instytucji zajmujących się pomocą rolnikom. W spotkaniu uczestniczył Prezes MIR.

02.09.2015 r. – w MODR w Karniowicach odbyło się szkolenie nt. szacowania szkód spowodowanych przez suszę – w szkoleniu uczestniczyli pracownicy MIR.

07.09.2015 r. – przedstawiciele MIR i małopolscy rolnicy uczestniczyli w proteście rolników w Brukseli.

14.09.2015 r. – posiedzenie Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego w Karniowicach.

17.09.2015 r. – Walne Zgromadzenie Małopolskiego Rynku Hurtowego w Tarnowie

23.09.2015 r. – Konferencja pn. „Ekspres do zatrudnienia” zorganizowana przez WUP w Krakowie.

24.09.2015 r. – Sesja Rady Powiatu w Wadowicach

24.09.2015 r. – Posiedzenie Komisji Rolnictwa i Modernizacji Terenów Wiejskich SWM

25.09.2015 r. – Warsztaty nt. „Strategii zrównoważonego rozwoju pow. tarnowskiego na lata 2011-2020”.

9) Członkowie Zarządu, pracownicy oraz delegaci Małopolskiej Izby Rolniczej uczestniczyli **świętach plonów, wystawach i innych imprezach promocyjno-marketingowych**, które odbywały się w małopolskich powiatach, gminach i sołectwach:

5-6.09.2015 r. – Międzynarodowa Wystawa Rolnicza AGROPROMOCJA w Nawojowej

5-6.09.2015 r. – Święto Fasoli w Zakliczynie

6.09.2015 r. – Małopolskie Święto Warzyw w Pobiedniku Wielkim

6.09.2015 r. – Dożynki Jasnogórskie

6.09.2015 r. – Dożynki Powiatu Suskiego w Zembrzycach

12–13.09.2015 r. – Charsznickie Dni Kapusty

13.09.2015 r. – Dożynki Prezydenckie w Spale
13.09.2015 r. – Dożynki Reymontowskie w Wierzchosławicach
13.09.2015 r. – Pogórzańskie Święto Wina i Miodu w Gromniku
13.09.2015 r. – Dożynki Gminne w Niedźwiedziu
18–20.09.2015 r. – XXI Dni Huculskie w Regietowie.

Z przykrością zawiadamiamy, że 10 września 2015 r. zmarł
pan Roman Merchut,
wieloletni delegat do Rady Powiatowej MIR w powiecie tarnowskim.

Informacje opracowane przez Biuro Małopolskiej Izby Rolniczej na podstawie informacji własnych oraz stron internetowych: www.minrol.gov.pl, www.arr.gov.pl, www.arimr.gov.pl, www.krus.gov.pl, www.ijhar-s.gov.pl.